Jaargang 113. Maandag, 18 December 1854. No. 107.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

... VRIJDAG den 29sten December 1854, des voormiddags ... uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den *COMMISSARIS DES KONINGS* in de Provincie *Groningen*, of, ... afwezigheid, door een der *LEDEN* van de *GEDEPUTEERDE STATEN*, en in het bijzijn van den *HOOFDINGENIEUR* van den Waterstaat in het 1ste Distrikt, aan het ... van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, worden aanbesteed: *Het onderhouden van de bestrate Groote Rijks-wegen in de provincie Groningen, van den 1sten Januarij 1855 tot en met den ... December 1857, in twee perceelen.*

De Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens ... 23 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het Lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van ..., te *Groningen*, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar ... de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

... acht dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in ... worden gedaan, en voorts nadere informatiën te bekomen ... den Hoofd-Ingenieur C. BRUNINGS en den Ingenieur A. ... beide te *Groningen*.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele inschrijving aan te besteden:

Het **DRUKKEN** en **LEVEREN** van PLAKKATEN, PUBLICATIËN, NOTIFICATIEN, VERORDENINGEN en andere STUKKEN, ten dienste der Gemeente *Groningen*, over de jaren **1855** tot en met **1860**.

Het **MAKEN** en **LEVEREN** van BOEKBANDEN en de **LEVERING** van SCHRIJF- en KANTOORBEHOEFTEN, ten dienste der Gemeente *Groningen*, over de jaren **1855**, **1856** en **1857**.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl ... nadere inlichtingen te bekomen zijn.

De op Zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de bepalingen van de Bestekken, moeten ... uiterlijk op DINGSDAG den 19den December 1854, ... het Raadhuis worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele Toewijzing aan de laagste Inschrijvers, onder nadere goedkeuring, zal ... openbaar plaats hebben op WOENSDAG den 20sten December 1854, des voormiddags te tien uur, in een der ... vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 4 December 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

INSCHRIJVING
VOOR DE
Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* roepen bij deze op al de Ingezetenen van deze Gemeente, welke op den eersten Januarij des jaars ... tot 19 ..., in het Raadhuis te verschijnen, ten einde in het Register der NATIONALE MILITIE te worden ingeschreven, te weten:

WOENSDAG den 3den Januarij 1855, die welke wonen in de roode letters A, B, C, D, E en F.

DONDERDAG den 4den Januarij 1855, die welke wonen in de roode letters G, H, I, K, L en M.

VRIJDAG den 5den Januarij 1855, die welke wonen in de roode letters N, O, P, Q, R, S en T.

ZATURDAG den 6den Januarij 1855, die welke wonen in de roode letters U, V, W, X, Y en Z.

Herinneren voorts de daarbij belanghebbenden:

1). Dat bij de Wet van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* no. 44), bepalingen van *Ingezetenschap* zijn gemaakt, die ten ... van de verpligting tot de inschrijving en loting voor de Nationale Militie voortaan behooren opgevolgd te worden; ... die bepalingen, voorkomende in art. 3 van genoemde Wet, ... als volgt:

„Gevestigd of ingezetenen zijn, die binnen het Rijk in Europa hebben gewoond:

„1) Gedurende de drie laatste jaren;

„2) Gedurende achttien maanden na aan het Bestuur hunner woonplaats het voornemen tot vestiging te hebben verklaard.

... Nederlanders zijn gevestigd of ingezetenen, die gedurende de laatste achttien maanden hunne woonplaats binnen het Rijk in Europa hebben gehad.

... Nederlanders, die ter zake van 's Lands dienst in een ... land wonen, worden voortdurend als ingezetenen beschouwd."

2) Dat, ten einde allen twijfel omtrent de wettige woonplaats weg te nemen, deswege in art. 56 der Wet woordelijk ... volgende bepalingen zijn vastgesteld:

„... wettige woonplaats of domicilie voor de inschrijving, ... boven vermeld, wordt gehouden voor hen, die ongehuwd zijn, de woonplaats der Ouders en, bij overlijden ... beiden, die van den eerstbenoemden Voogd; voor de ... huwden, de plaats alwaar zij hun bestaan hebben. In ... gevallen omtrent gehuwden, zal voor de wettige woonplaats worden gehouden die plaats, alwaar zij, ... den eersten Januarij van elk jaar, tot de uitoefening ... eenig Beroep patent hebben bekomen, of wel voor het ... van het personeel en mobilair, of dat, hetwelk in ... plaats daarvan zoude mogen worden geïntroduceerd, ... zijn, en, voor zoo verre zij daarin niet beschreven zijn, noch patent hebben bekomen, de plaats waar ... bevinden; met deze verdere bepalingen, dat zij, ... een vreemd land, uit Ouders ter oorzake van 's Lands ... afwezend, of anderzins op reis zijnde, buiten het ... zijn geboren, zullen worden ingeschreven binnen de ... alwaar zij hunne wettige woonplaats hebben; dat ... lieden, door hunnen Vader, hunne Moeder, hunnen ... of Curator achtergelaten, en geen bestaan hebbende, ... lijsten van die Gemeente zullen worden gebragt, al... hunne Ouders, hun eerst in rang benoemde Voogd of ... het laatst hunne woonplaats hebben gehad; en, ... deze woonplaats niet bekend mogt zijn of dat ... buiten het Rijk is gelegen, op die van de plaats ... zich bevinden."

... zij, die geene Ouders, Voogden of eigen bestaan ..., zullen worden ingeschreven op die plaats, alwaar ... bevinden."

... de gealimenteerden en kinderen in Godshuizen en ... Gestichten zullen worden ingeschreven in de ... alwaar de Godshuizen zijn gelegen of de alimen... geschied."

Dat Ouders, Voogden en Regenten volgens de Wet ... zijn, hunne kinderen of pupillen in persoon, of ... iemand, daartoe schriftelijk door hen gemagtigd, te ... schrijven, met opgave van alle alsdan gevraagd wor... inlichtingen, waaronder begrepen zijn de *roode letter* ... nummer van het huis, door den ingeschrevene bewoond.

Dat de aangave tot de inschrijving in geen geval hoe... de nagelaten worden, welke ... vrijstelling iemand ook zoude vermeenen te hebben, wegens militaire of schutterlijke dienst, gebreken of anderzins.

5) Dat onder de inschrijving ook begrepen zijn de gehuwden en afwezenden; zijnde de eerstgenoemden gehouden, om, ingevolge art. 17 der Wet van den 27sten April 1820, hunne bewijzen tot vrijstelling als zoodanigen op hetzelfde tijdstip over te leggen, waarop dit voor alle anderen, die aanspraak op vrijstelling hebben, is bepaald; en

6) Dat, overeenkomstig het koninklijk besluit van den 7den Augustus 1823, no. 74, en daarop gevolgde ministeriële aanschrijving, degenen, die aan de inschrijving moeten voldoen, zich omtrent hunnen juisten ouderdom op geene andere wijze dienen te verzekeren, dan door een extract uit het geboorteregister, hetwelk voor ieder kosteloos te verkrijgen is, of door een ander daarvoor subintrerend wettig stuk; welk een en ander alleen als een wettig bewijs voor den ouderdom kan worden aangenomen.

Burgemeester en Wethouders willen verder een' ieder der belanghebbenden ten ernstigste hebben gewaarschuwd, zich, om welke redenen het ook zijn mogt, aan de inschrijving en aan zijne verdere verpligtingen ten aanzien van de Nationale Militie niet te onttrekken, als hebbende de Wet van den 8sten Januarij 1817 daaromtrent, in artt. 53, 167 en 168, en de Wet van den 27sten April 1820, in artt. 8, 10, 11 en 41, met de gestrengste straffen bedreigd, bestaande in eene geldboete of designatie tot de dienst zonder loting, terwijl zelfs, naar gelang der omstandigheden, met zoodanige weerspannelingen zal moeten gehandeld worden, als ten aanzien van deserteurs is voorgeschreven.

Roepen voorts op diegenen, welke reeds bij de Nationale Militie dienen, en, ingevolge art. 21 der Wet van den 8sten Januarij 1817, no. 1, vermeenen mogten reclames te kunnen inbrengen, om die reclames vóór den 5den Januarij eerstkomende, op de wijze in dat artikel bepaald, ter kennis van Burgemeester en Wethouders te brengen; zullende zij daartoe ter Secretarij dezer Gemeente nadere inlichtingen kunnen bekomen, en luidende het gemelde art. 21 der Wet als volgt:

„Almede zullen zich jaarlijks, vóór den vijfden Januarij, „aan het Plaatselijk Bestuur in geschrifte moeten adresseren „de bij de Nationale Militie voor zich zelven dienende man„schappen, die, in den loop van het laatst voorleden jaar, „hetzij door overlijden van eenen Vader, of wel eener Moe„der, weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende „regterlijke separatie of echtscheiding der Ouderen, of ein„delijk door overlijden van eenen Broeder of Broeders, regt „op vrijstelling overeenkomstig de bepaling bij art. 91 ge„maakt, hebben verkregen, en hun ontslag diensvolgens „zullen verlangen. Bij deze verzoekschriften zullen moeten „worden overgelegd de noodige bewijzen, ingerigt overeen„komstig de voorschriften, bij het aangehaalde art. 91 ge„statueerd. Tot het doen der voorschrevene jaarlijksche „aanvragen om ontslag zijn, evenzeer als de manschappen „zelve, ook derzelver Ouderen, Voogden, Curators en Ge„magtigden bevoegd." *Wordende de belanghebbenden bijzonder opmerkzaam gemaakt op de bepalingen van gemeld artikel, met waarschuwing tevens, dat ten aanzien der zoodanigen, die verzuimen mogten hun op grond van meergemeld artikel verkregen regt op ontslag vóór den 5den Januarij in te brengen, geene toegevendheid gebruikt zal worden, en de verzoeken, die later ten hunnen behoeve ter bekoming van verlof of ontheffing van de werkelijke dienst mogten worden ingediend, moeten worden van de hand gewezen.*

En brengen eindelijk ter kennis van diegenen, welke, tot ... contingent dezer Gemeente, als *Vrijwilligers* bij de Nationale Militie zouden willen dienen, dat zij zich tot dat einde kunnen aangeven ter Secretarij dezer Gemeente, alwaar het daartoe bestemde Register ter inschrijving, gedurende de maand Januarij aanstaande, dagelijks, uitgezonderd de Zondagen, des morgens van 10 tot 12 uur, open zal liggen; zullende aan hen eene Premie van *dertig gulden* worden uitgereikt, wanneer zij door den Militieraad voor de dienst worden goedgekeurd.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 14den Dec. 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Generaal *Canrobert*, zegt de Fransche *Moniteur*, schrijft aan den minister van oorlog, onder dagteekening voor Sebastopol den 3den Dec. l.l., het volgende: De regen valt met stroomen neder. Onze wegen zijn overstroomd, onze loopgraven met water gevuld, en al onze operatiën even als de meeste onzer werken, blijven geschorst. De vijand blijft onbewegelijk, om dezelfde en ook andere oorzaken, die reeds vroeger werden gemeld. Ondanks deze beproevingen, is de geest onzer troepen uitmuntend, en wij zijn bereid om onze operatiën weder aan te vangen, zoodra het weder en de staat der wegen zulks veroorloven. — Deze berigten zijn alzoo verre van gunstig en zullen dubbel onaangenaam aan hen in de ooren klinken, die geloof sloegen aan de verspreide geruchten, als zoude tusschen den 2den en 10den eene belangrijke overwinning op de Russen zijn behaald. Desniettemin houdt de *Morning Advertiser* in goeden ernst vol, uit eene geloofwaardige bron vernomen te hebben, dat de geallieërden het voornemen koesteren om nog vóór het einde van het jaar een' beslissenden slag te leveren voor Sebastopol, in de verwachting dat na eene volledige nederlaag van het Russische leger, waaraan men niet twijfelt, de vesting zich zonder slag of stoot zal overgeven. Het blad voegt er bij, dat te dien einde het beleg welligt even vóór Kerstijd zou gestuit worden.

Ook de Turksche gezant te Weenen heeft berigt gegeven, dat de geallieërden tot het besluit zijn gekomen om al wat mogelijk is in te spannen, ten einde den strijd in de Krim en voor Sebastopol tot een beslissenden uitslag te brengen, en dat daartoe de beste Turksche troepen, en die, welke den kern van het leger van den Donau uitmaken, door den serdar *Omer*-bassa zelven gekommandeerd, naar het schiereiland zullen worden overgescheept. — Dat daardoor aan den aanval op Bessarabië geen gevolg zal worden gegeven, lijdt geen twijfel, en men is niet vreemd van het denkbeeld, dat deze wijziging in de voorgenomene krijgsverrigtingen der bondgenooten in een zeker verband staat tot het op den 2den Dec. met Oostenrijk gesloten alliantie-tractaat.

Intusschen zullen, ten gevolge van de vermindering der Turksche strijdkrachten in de nabijheid der vorstendommen, de Oostenrijkers in dezelve met nog een paar brigaden worden versterkt.

Telegrafische berigten melden, dat zooals door ons reeds is medegedeeld, men in Varna tijding uit Balaklava zoude hebben bekomen, inhoudende dat de Engelschen belegeringsgeschut inscheepten, en er aan dachten om een' aanval op Odessa te ondernemen en die haven te vermeesteren, ten einde een deel der vloot in dezelve te kunnen laten overwinteren.

Brieven uit Konstantinopel, geschreven na de komst van den hertog *van Cambridge* in die hoofdstad, schijnen de heillooze geruchten omtrent zijne ziekte te bevestigen. Het is eene zielsziekte, eene hersenoverspanning, en, gelijk bereids een Parijsche correspondentie gemeld heeft, meer dan eene ligchamelijke krankheid. Een Engelsch dagblad meldde dat de prins, na als een leeuw te Inkermann gestreden, en na aan den arm eene wond en verscheidene geweerschoten in zijn mantel ontvangen te hebben, niettemin het slagveld bezigtigen wilde. Bij den aanblik der op elkander gehoopte Russische lijken en de talrijke Engelschen, die zoo duur de overwinning gekocht hadden, voelde hij eene hersenaandoening, waarvan hij nog niet geheel hersteld is.

— Men is zeer verlangend te vernemen, op welke wijze het alliantie-traktaat in Petersburg zal worden opgenomen. Vrij algemeen is men van gevoelen, dat Rusland tijd zal trachten te winnen en de dipomatieke betrekkingen niet dadelijk afbreken. Men vleit zich ook, dat spoedige toetreding der Bonds-vergadering tot het traktaat van Oostenrijk en Pruissen niet zonder invloed in Rusland zal blijven, en ook van eene half-officiële zijde wordt niet onduidelijk te kennen gegeven, dat, in de gegevene omstandigheden, en met het oog op eene tijdige en onvoorwaardelijke aanneming der vier punten van waarborg door Rusland, Pruissen zeer wel tot het alliantie-traktaat van den 2den December zou kunnen toetreden.

SPANJE.

In de zitting der Cortès van den 7den was merkwaardig de verklaring van den heer *de la Serna*, dat toen het tweedaagsche kabinet aan het bestuur kwam, het niet meer dan 14,000 realen in de schatkist vond.

De afgevaardigden hebben zich na de zitting in de bureaux vereenigd, om verschillende wetsontwerpen te onderzoeken. De meerderheid van de commissie, benoemd tot het onderzoeken der motie van den heer *Sanchez Silva*, tot afschaffing van de regten op de levensbehoeften, is gunstig voor dat voorstel gestemd.

De democraten bleven steeds werkzaam in de Spaansche hoofdstad. Dagelijks vereenigden zij zich om te beraadslagen over de openbare aangelegenheden. In eene hunner vergaderingen hadden zij besloten om ruimschoots gebruik te maken van het regt tot het indienen van verzoekschriften. Men vreesde, dat door hun toedoen de rust in Madrid eerlang weder op eene meer of minder bedenkelijke wijze zou worden gestoord.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 12 December.

— Sedert eenigen tijd heeft de tegenwerking grootendeels opgehouden, die het Britsche gouvernement langen tijd bij de driftige voorstanders van de belangen en regten der Roomsch-Katholijke kerk in Ierland gevonden had. Dit werd als een gevolg van het Engelsch-Fransche bondgenootschap beschouwd en aan Frankrijks invloed te Rome toegeschreven. Thans zegt de *ministeriële* Londensche *Globe:* „Ook op de gouvernementen, die in den tegenwoordigen oorlog geen partij gekozen hebben, is Engelands invloed merkbaar. De Romeinsche staat is geheel vreemd aan den oorlog; en evenwel bestaat er kennelijk verband tusschen de handelingen van het Romeinsche gouvernement en Engelands wensch en belang. Met groote bevreemding heeft men in Ierland vernomen, dat de heer *Cullen*, de Roomsche aartsbisschop van Dublin en pauselijk legaat in Ierland, die sedert eenigen tijd eene in 't oog loopende gematigdheid in acht nam, de zamenwerking opgezegd heeft aan de drijvers der ultra-Katholijke, demokratischgezinde en misnoegde partij in Ierland."

— Bij het Engelsche ministerie zijn deze week berigten ontvangen, welke den dood melden van de beide ondernemende Amerikaansche reizigers dr. *Barth* en mr. *Henry Waddington;* beide vielen als slagtoffers van het doodelijke klimaat van Afrika. Het laatste berigt van dr. *Barth* meldde zijn aanstaande vertrek van Timbuctoo naar het binnenste van Afrika.

Van den 13den. Ook de Kamer der Lords heeft zonder oppositie het adres aangenomen.

In het Huis der Gemeenten is van wege de regering het voornemen te kennen gegeven, om een deel der militie bij het leger in te lijven.

Ofschoon de leden der beide Kamers op deze of gene daden der regering eenige aanmerkingen maakten, waren zij toch van oordeel, dat de oorlog met kracht behoorde te worden voortgezet.

Van den 15den. In de zitting van het Hoogerhuis van gisteren is door den minister van oorlog een wets-ontwerp ingediend, waarbij door de regering magtiging wordt gevraagd tot het aanwerven van 15,000 man vreemd krijgsvolk. Nadat dit ontwerp door lord *Derby* en lord *Aberdeen* krachtig was ondersteund, is het door het Huis toegelaten en daarop voor de eerste maal gelezen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 December.

Men zegt dat Keizer *Napoleon* zijne ministers geraadpleegd heeft aangaande eenige hervormingen in overeenstemming met den geest des tijds. De groote meerderheid heeft zich ten gunste dier hervormingen verklaard. Dit moet een gevolg wezen van de raadgevingen van lord *Palmerston*.

— Drie Russische officieren van voornamen stand, de heeren *Pottaroski*, *Kaeff* en *Andrea*, zijn, vergezeld van een' Franschen officier, den 9den door Lyon gereisd. Men verzekert dat deze heeren, die zich naar Londen begeven, van vorst *Mentzikoff* in last hebben gekregen, met de Britsche regering te onderhandelen over de uitwisseling van een zeker aantal krijgsgevangenen tot de Engelsche aristocratie behoorende.

BELGIE.

BRUSSEL, 13 December.

De uitwerking van het verbod van den graanuitvoer uit België voldoet geenszins aan de verwachting van deszelfs voorstanders; de daardoor aanvankelijk bewerkte daling der graanprijzen is aldra weder gestuit. De voorstanders der handelsvrijheid zien daarin een nieuw blijk van het nuttelooze der verbodsmaatregelen; terwijl het van de andere zijde toegeschreven wordt aan fouten, die bij de uitvoering dier maatregelen zouden begaan zijn.

— Den 1sten December telde men in België 81,038 bedelaars, zijnde 45,116 mannen en 35,922 vrouwen. De provincie Oost-Vlaanderen telde er 25,627, zijnde 14,141 mannen en 11,486 vrouwen; daarop volgt Brabant met 13,813 (7434 mannen en 6379 vrouwen); het minst telde er de provincie Luik, namelijk 1401 (750 mannen en 651 vrouwen).

NEDERLAND.

STATEN GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Donderdag den 14den December.

In deze zitting is van de Tweede Kamer der Staten Generaal ontvangen hoofdstuk IX B (*financiën*) der Staatsbegrooting van 1855. Verzending naar de afdeelingen. — Niets meer aan de orde zijnde, wordt de Vergadering gescheiden.

Tweede Kamer.

Zitting van Woensdag den 13den December.

In deze zitting worden in de eerste plaats de beraadslagingen voortgezet en ten einde gebragt over hoofdstuk IX B der Staatsbegrooting voor 1855 (*departement van financiën*), waarbij de volgende punten aanleiding tot discussie geven:

Het agentschap van het ministerie van financiën te Amsterdam. — Sommige leden wenschten dit agentschap op te heffen en de werkzaamheden te brengen onder de administratie van de nationale schuld. — De *minister v. financiën* zegt te zullen nagaan of en wat in deze kan bezuinigd worden. — Het artikel hiertoe betrekkelijk wordt aangenomen met 42 tegen 22 stemmen.

De rijks-advokaten. — De hiervoor uitgetrokken post wordt van verschillende zijden bestreden. De heer *Huguenin* stelt een amendement voor, strekkende, om de som van *f* 24,400 voor de rijksadvokaten van de begrooting af te nemen, doch trekt dit weder in, ten gevolge van een voorstel van den heer *van Hoëvell* om de som voor de helft goed te keuren, zoodat zij tot Julij in functie zouden kunnen blijven. — Het amendement van den heer *v. Hoëvell* wordt, nadat de minister een onderzoek dezer aangelegenheid heeft toegezegd, verworpen met 39 tegen 27 stemmen en het artikel daarop goedgekeurd.

De loterij. — Sommigen willen eene veranderde inrigting en andere leden eene afschaffing der loterij. — De minister verzekert, dat de misbruiken verminderen, zoowel door een beter toezigt te houden op de [illegible]en die als gedelegeerden worden toegelaten, als door de [illegible]gen der politie tot het te keer gaan van misbruiken. — Het artikel wordt daarop goedgekeurd.

De posterijen. — De heer *Storm v. 's Gravesande* wijst op de bemoeijingen der postdirecteuren ten nadeele van den boekhandel. — De heer *van Lynden* wenscht, dat er des Zondags mindere uitdeelingen van brieven zullen plaats vinden, waardoor de postbeambten in de gelegenheid zouden zijn hunne godsdienst uit te oefenen. — De minister deelt mede, dat de nieuwe postwet waarschijnlijk nog vóór het einde dezes jaars aan de Kamer zal worden aangeboden. Wat den boekhandel betreft, geeft hij toe, dat het niet wenschelijk is, dat de postdirecteuren zich met het leveren van boeken inlaten, doch wat de couranten aangaat is hij van een ander gevoelen, dewijl daarbij spoed een hoofdvereischte is, en, zoo men dit verbood, zou men hoogere tractementen moeten verleenen, wat den staat minstens *f* 50,000 zou kosten. Wat den Zondag aanbelangt, zal hij onderzoeken in hoe ver dit met de voorschriften der wet en de regelen eener goede administratie is overeen te brengen. — De artikelen worden vervolgens goedgekeurd.

Onderstand aan paardenpostmeesters. — De heeren *van Bosse* en *van Akerlaken* verzetten zich tegen dezen post, welke door de heeren *van Zuylen van Nyevelt* en *van Nispen* verdedigd en daarna met 34 tegen 33 stemmen goedgekeurd wordt.

Domeinen. — Deze afdeeling geeft aanleiding tot enkele vragen en opmerkingen, waarop de minister het antwoord of de beslissing tot later aanhoudt.

Ten slotte wordt het geheele hoofdstuk IX B in omvraag gebragt en aangenomen met algemeene stemmen op éene na, die van den heer *Strens.*

De beraadslagingen worden vervolgens geopend over hoofdstuk X (*oorlog*).

De *minister van oorlog* vangt aan met te antwoorden op eenige aanmerkingen welke bij de algemeene beschouwingen over de begrootingswetten zijn gemaakt. Den heer *Dullert* antwoordt z. exc. dat hij geen tegenstander is van vestingen, doch dat eene vesting niets beteekent als men geene magt heeft om die meester te blijven; tot dienzelfden spreker zegt hij, bij de indiening der begrooting van *f* 10,400,000 in 1852 niet gezegd te hebben dat die som voldoende zou zijn voor alle volgende begrootingen. Tot den heer *van Bosse* zegt z. exc. te gelooven [illegible] voldoende zal zijn, zelfs al moest de geheele militie gedurende 12 maanden in dienst gehouden worden; omtrent de hoogere kosten voor het materiëel van de artillerie en genie verwijst de minister naar de uitvoerige staten welke zijn overgelegd; de onvoorziene uitgaven zijn verhoogd, opdat men later niet met suppletoire begrootingen voor den dag zou behoeven te komen.

De heer *Dullert* antwoordt kortelijk den minister, waarna de voortzetting der beraadslagingen over dit hoofdstuk op morgen ochtend wordt bepaald.

De commissie tot de verzoekschriften brengt nog eenige verslagen uit, waarna de vergadering tot morgen wordt gescheiden.

Zitting van Donderdag den 14den December.

In de zitting van heden is ingekomen een wets-ontwerp tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld, met daarbij behoorende memorie van toelichting.

De algemeene beraadslagingen over hoofdstuk X der Staatsbegrooting voor 1855 (departement van oorlog) zijn in deze zitting voortgezet. Daarbij hebben het woord gevoerd de heeren *Dommer van Poldersveldt*, *van Bosse*, *van Nispen van Sevenaer*, *Meeussen*, *Storm van 's Gravesande*, *van Akerlaken*, *van Lennep*, *Sloet tot Oldhuis*, *Thorbecke*, *Dullert* en de *minister van oorlog.*

De Kamer zal die algemeene beraadslaging morgen voortzetten.

's GRAVENHAGE, 15 December.

Gisteren ochtend heeft er een buitengewone ministerraad plaats gehad. Men zegt, dat niet enkel de minister van marine zou aftreden, maar dat er nog meerdere veranderingen in het personeel der ministers zouden te wachten zijn. Dit gerucht wordt echter van eene andere zijde weersproken.

— Gisteren is het jongste kind, oud drie jaren, van wijlen den heer *Regouw*, overleden. De moeder en eene dochter van 17 jaren bevinden zich nu nog in het gasthuis. De toestand van de moeder wordt steeds zorgwekkender.

HAARLEM, 14 December.

In de zitting der arrondissements-regtbank alhier van heden is op nieuw behandeld de zaak van de heeren jhr. *M. Salvador* en *S. Fongers*, beklaagd ter zake van laster in dagbladen en lasterlijke aanklagt. De beklaagden echter, in deze teregtzitting niet verschenen zijnde, is de voortzetting der zaak niettemin gelast en zijn daarop de door het Openbaar Ministerie gedagvaarde getuigen gehoord, zijnde de klagers, de heeren: jhr. *L. J. Quarles van Ufford* en *H. J. Gerlings*, en voorts de heeren: *Knoop*, boekhouder van de drukkerij der *Haarlemsche Courant*; *van Dobben*, boekhandelaar te Haarlem, en gebr. *Diederichs*, uitgevers van het *Algemeen Handelsblad.* Vervolgens heeft de officier van justitie, mr. *A. van Bommel*, gerequireerd, dat de beklaagden zullen worden schuldig verklaard aan de wanbedrijven hun ten laste gelegd, en worden veroordeeld, de eerste beklaagde tot het maximum der bij de wet op die wanbedrijven gestelde straffen, en wel in eene gevangenisstraf van een jaar, voorts tot twee geldboeten, de éene van *f* 1500, de andere van *f* 1000, met ontzetting der regten bij art. 42 van het wetboek van strafregt vermeld, voor den tijd van 10 jaren; doch ten aanzien van den tweeden beklaagde de bepalingen van den duur der gevangenzetting, hoegrootheid der beide boeten, en van den duur der gezegde ontzetting, geheel aan den regter overlatende; eindelijk met veroordeeling der beide beklaagden in de kosten van het regtsgeding. De uitspraak is bepaald op heden over acht dagen.

Naar wij vernemen, zouden verschillende omstandigheden, die later zullen worden opgehelderd, de beklaagden tot hunne niet-verschijning voor de regtbank te Haarlem hebben doen besluiten.

ELBURG, 13 December.

Sedert geruimen tijd heerschen hier de kinderpokken. Het is een opmerkelijk verschijnsel, dat voor zulk eene kleine plaats, als deze, wier bevolking ruim 2000 zielen telt, in den tijd van weinige weken, meer dan 100 menschen daardoor aangetast zijn, en dat deze kwaal zich bijna uitsluitend tot de volwassenen bepaalt.

Zooyer het ons bekend is, is er bij geen der kinderen in de schooljaren vallende, één enkel geval voorgekomen. Voorzeker een krachtig bewijs voor de hooge waarde der vaccine; althans dat deze voor een zeker aantal jaren voldoende waarborgen tegen die gevreesde ziekte geeft.

ZEVENBERGEN, 12 December.

Onder de leiding van den kapit. *F. A. T. Delprat*, van de koninklijke akademie voor de zee- en landmagt, werd gisteren avond aan de brug over de rivier de Mark de eerste proef genomen om, door elektrisch vuur verlicht, ook gedurende den nacht aan dat kolossale werk te kunnen arbeiden. De proef slaagde naar verwachting, zoodat wij ons met grond durven vleijen, dat de spoorweglijn in de eerste dagen van Februarij reeds tot aan Zevenbergen voor het algemeen zal worden opengesteld.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 16den December.

Aanwezig: de heeren Slot, Trip, Oudeman, Muller, van Houten, Upmeijer, Dommering, van Ittersum, Swaagman, Meijer, van Imhoff, Quintus, Wichers, van Heijningen Bosch, Onnes, Roelfsema, de Sitter, Geertsema en Mesdag.

In behandeling wordt genomen:

1) *Voorwaarden van verpachting van het verlaat te Zuidbroek, te Martenshoek en van de visscherij in eenige perceelen.* — Vastgesteld.

2) *Ontwerp-reglement en tarief voor het beurtveer tusschen Meppel en Groningen.* — Vastgesteld, onder goedkeuring van ged. staten.

3) *Ontwerp-besluit tot terugbetaling aan den heer* P. van Arnhem, *van de helft van zijnen aanslag in den sted. omslag over* 1853. Dit besluit strekt om aan genoemden adressant die restitutie, ter somma van *f* 5,00, te verleenen. — Vastgesteld.

4) *Ontwerp-besluit tot terugbetaling aan den heer jhr.* O. J. Quintus, *van de helft van zijnen aanslag in den sted. omslag over* 1853, bedragende de restitutie de somma van *f* 6 25. — Vastgesteld, nadat de heer Quintus verklaard heeft zich van stemming te onthouden.

5) *Ontwerp-overeenkomst omtrent de overdragt van een gedeelte van den tuin van Minerva, aan de aandeelhouders in de Sociëteit de Harmonie.* — Vastgesteld, nadat de heer Geertsema [illegible] gezegd zich van stemming te zullen onthouden.

6) [illegible] *van de commissie voor de choleraziekten, verzoekende* [illegible] *van f 500, ter bestrijding van de door* [illegible] De commissie zegt, dat, schoon die [illegible] bedragen dan *f* 500, zij echter door de ruime giften van [illegible] in staat is gesteld, dat meerdere te bestrijden, weshalve zij, onder dankbetuiging voor de verleende diensten, verzoekt haar *f* 500 te verstrekken tot verdere bestrijding harer uitgaven. — Nadat de heer v. Ittersum verklaard heeft zich van stemming te zullen onthouden, wordt besloten het verzoek toe te staan en de aangevraagde som te verleenen uit den post voor onvoorziene uitgaven, onder goedkeuring van Ged. Staten.

7) *Rapport over de schikking met de verschillende diaconiën omtrent de verpleging van alle behoeftigen zonder uitzondering,* bij monde van den heer de Sitter. — De commissie merkt vooraf op, dat het tegen haren wil en bedoeling is geweest, dat zij eerst heden met haar rapport gereed is; de menigvuldige bijeenkomsten met de diaconiën, waarvan de laatste op gisteren, en andere omstandigheden regtvaardigen die late indiening. Zij is zoo gelukkig geweest billijke grondslagen te vinden, waarop met de diaconiën geslotene overeenkomsten rusten, die vervat zijn in een bij het rapport overgelegd concept-besluit. De strekking er van is, dat de geheele armenverzorging door de verschillende diaconiën zal worden opgenomen, tegen genot van eene geldelijke schadeloosstelling van wege het gemeentebestuur; bij de berekening dier schadeloosstelling is in aanmerking genomen het zieltental der kerkgenootschappen, de behoeften en middelen der kerkelijke diaconiën gedurende de laatste jaren en de meer of minder aanzienlijke financiële krachten der kerkelijke gemeenten, waartoe de diaconiën behooren.

De commissie is overtuigd, dat, hoezeer door de veranderde strafwetgeving in de kosten voor verpleging van bedelaars in de koloniën van weldadigheid gunstige veranderingen te wachten zijn en de armwet op den duur besparingen mogelijk maakt, waarop echter in de eerste drie jaren niet valt te rekenen; en heeft zij daarom ook gemeend over de tegenwoordig op de begrooting voor armenverpleging uitgetrokkene som voor die drie jaren te mogen beschikken; evenwel hare hoop uitdrukkende, dat na verloop daarvan, het gemeentebestuur nieuwe overeenkomsten op voordeeliger voorwaarden met de diaconiën zal kunnen sluiten. Tegen de sommen en voorwaarden zooals die thans zijn voorgesteld, zijn dan ook door de diaconiën geene aanmerkingen gemaakt.

Nadat zij nog heeft opgemerkt, dat zij geene overeenkomst heeft kunnen maken met de diaconie der afgescheidene Israëlietische gemeente, daar noch het zieltental, noch de middelen en behoeften bekend zijn en de daarvoor op de begrooting gebragte som voldoende is om voorloopig nog in hare armenverzorging te voorzien, adviseert de commissie 1) om, zoover noodig onder goedkeuring van ged. staten, het raadsbesluit hierbij overgelegd vast te stellen, daarvan afschriften aan de diaconiën te doen toekomen, met verzoek, vóór den 31sten Dec. hare verklaring in te zenden, dat zij, op de daarin gestelde voorwaarden en tegen de daarbij vermelde schadeloosstelling, zich belasten met de armenverzorging in deze gemeente in al haren omvang, en 2) aan burg. en weth. op te dragen om, tot uitvoering van dit raadsbesluit, nadat het door ged. staten zal zijn goedgekeurd, de uitbetaling te regelen van de gestipuleerde sommen, en voorts ten opzigte van de terugvordering der kosten voor elders armlastige behoeftige personen alle die voorschriften te geven, die zij in overeenstemming met de armwet nuttig en noodig zullen achten.

Gecommitteerden zouden hiermede aan den hun opgedragen last hebben voldaan, maar meenen nog, ten opzigte van die diaconiën, met welke vroeger overeenkomsten waren gesloten over de opzending en verpleging van bedelaars in de koloniën van weldadigheid en die — zal althans aan de armenverzorging geen nadeel worden toegebragt — in de drie eerste jaren nog niet bij magte zijn, de daarvoor door het gemeentebestuur gedane voorschotten te restitueren, te moeten adviseren, de invordering van die gelden gedurende drie jaren te schorsen. Zij deelt dan ook een concept-besluit in dien geest mede.

In het eerst overgelegde concept-raadsbesluit wordt, na mededeeling van de verschillende daartoe leidende motiven, besloten om, onder goedkeuring van ged. staten, met de Herv.-, R.-Kath.-, Israël.-, Luth.-, Doopsgez.-, Afg. Herv. en Waalsche diaconiën overeenkomsten aan te gaan, ingaande met den 1sten Jan. 1855 en eindigende met den 31sten Dec. 1857, waarbij die diaconiën zich belasten met de verzorging der armlastigen, ieder der diaconiën voor zoover die behooren tot hare kerkgenootschappen, tegen eene jaarlijksche schadeloosstelling uit de gemeentekas van *f* 48,700, als: aan de Herv. diaconie *f* 34,009, de R.-Kath. *f* 10.000, de Israel. *f* 1550, de Luth. *f* 1650, de Doopsg. *f* 900 en de Afg. Herv. diaconie *f* 600. — Besloten dit rapport te behandelen na eene schorsing, ten einde de noodige inlichtingen te ontvangen.

8) *Rekening van de administratie van algemeenen onderstand over de acht eerste maanden van* 1854. — Rondgaan bij de leden.

9) *Voorstel om van ged. staten magtiging te vragen tot regeling van een veen op Nieuwbuinen.* — Vastgesteld.

10) *Adres van den havenmeester* H. T. Wijndels *om zijne toelage te verhoogen.* — Adressant geeft te kennen, dat hij uit het verslag van de laatste raadszitting heeft bespeurd, dat twee nieuwe havenmeesters zullen worden benoemd en dat aan hem eene toelage van *f* 200 zal worden verstrekt; dat hij gedurende 30 jaren met trouw en ijver zijne betrekking heeft waargenomen en hij thans op zijnen ouderdom van 85 jaren niet meer in de gelegenheid is eene andere affaire te beginnen; redenen waarom hij verzoekt de toelage te bepalen op *f* 300. — In handen gesteld van burg. en weth. om berigt en raad.

11) *Ontwerp-besluit tot af- en overschrijving van eene som van f 2000 van den post voor onvoorziene uitgaven op dien voor opruiming van haardasch en vuilnis voor* 1854. — Daar de hiervoor uitgetrokkene som van *f* 17.259 07½ niet voldoende is en tot aan het einde dezer maand nog ongeveer *f* 2000 benoodigd zijn om in die opruiming te voorzien, wordt tot die overschrijving besloten en tot kennisgeving van dit besluit aan den gemeente-ontvanger en ged. staten.

12) *Ontslag van den commies der eerste klasse* J. D. Louis. — Wordt besloten aan dezen een eervol ontslag uit zijne betrekking te verleenen, ingaande met den 1sten Jan. 1855.

De voorzitter stelt alsnu voor over te gaan tot de benoeming van de daardoor openvallende vacatures. — De heer Geertsema vraagt lezing van de lijst van personen, door den inspecteur daartoe aanbevolen. De heer Quintus wenscht inlichting van burg. en weth., daar de inspecteur, zonder op meerdere of minder bekwaamheid te letten, alleen eene verhooging bij anciënniteit voorstelt; hij wenscht die inlichting in eene beslotene vergadering. — De heer van Ittersum is niet tegen uitstel, maar kan zich met het motief niet vereenigen; z. i. is de inspecteur de eenigste persoon, die kan beoordeelen, wie voor deze betrekkingen in aanmerking dienen te komen; op de voordragt van dien ambtenaar stelt hij voldoende vertrouwen. — De heer Geertsema heeft ook met bevreemding gehoord, dat de raad opzigtens de benoeming in den blinde zou rondtasten. — Nadat nog eenige heeren hierover het woord hebben gevoerd, wordt besloten de benoeming uit te stellen tot eene volgende zitting en worden burg. en weth. verzocht de inlichtingen te willen verschaffen, zoo als zij vermeenen te behooren.

13) *Brief van den opzigter der stads veenen* J. Uniken, *houdende kennisgeving, dat hij bereid is zijne betrekking nog tot den 1sten Mei waar te nemen.* — Voor notificatie aangenomen en in handen van de veencommissie gesteld.

14) *Verzoek om subsidie voor den kunstweg van Zuidlaren naar Gieten.* — Burg. en weth. hebben in hun vroeger uitgebragt rapport voorgesteld, in het verzoek van adressanten niet te treden, daar door hen niet wordt voldaan aan de vroeger door den raad gestelde voorwaarden.

De heer van Houten vraagt inlichting omtrent dat vroeger raadsbesluit, dat hem onduidelijk en voor tweederlei opvatting vatbaar toeschijnt. — De heer Quintus merkt op, dat het vroeger raadsbesluit eene verhooging van subsidie met *f* 100 had toegestaan, zoo de weg van Zuidlaren naar Gieten en van daar naar Gasselte werd gelegd; daar echter de gemeente Groningen voldoende zal zijn gebaat, als nu nog door adressanten een kunstweg van Zuidlaren naar Gieten wordt gelegd, stelt hij voor, dat meerdere subsidie voor de nu nog loopende jaren te verleenen en aan adressanten alzoo dispensatie te verleenen van de verpligting tot verderen aanleg tot aan Gasselte. — Na eenige discussiën, wordt het voorstel van burg. en weth. in omvraag gebragt en met 16 tegen 3 stemmen aangenomen. (*Tegen:* de heeren *van Heijningen Bosch*, *van Houten* en *Quintus.*)

De vergadering wordt hierop voor een uur geschorst.

Na heropening der deuren, wordt weder in behandeling genomen het rapport nopens de schikking der armenverzorging met de verschillende diaconiën. — De heer Mesdag, als boekhouder der Doopsgezinde diakenen, en de heer v. Houten, als diaken dier gezindte, verklaren zich [...] het eerste ontwerp-besluit van stemming te onthouden. [...] heer Mesdag verklaart zich, wat het tweede besluit betreft [...] tegen iedere meening, alsof de bestaande oude schuld da[...] door als kwijtgescholden beschouwd zal worden. — Hi[...] wordt door den heer Geertsema opgemerkt, dat in het [...] geenszins van eene kwijtschelding melding wordt gemaakt. — Ook de heer Onnes komt er tegen op, dat zulk eene meening zoude kunnen bestaan, daar de bewoordingen van het rapport duidelijk genoeg spreken; terwijl eindelijk nog de heer Oudeman ter geruststelling er bijvoegt, dat eene kwijtschelding der schuld ook niet in de bedoeling van de commissie heeft gelegen. — Het eerste conc.-besluit wordt hierop goedgekeurd en aangenomen; het tweede conc.-besluit wordt met 18 tegen 1 stem (de heer *Mesdag*) aangenomen.

Na voorlezing der korte notulen, wordt de vergadering gesloten.

GRONINGEN, 16 December.

Maakten wij in ons vorig nommer melding van de tra[...] expeditie van telegrafische berigten, zóó dat meer dan [...] uren waren noodig geweest om een berigt van *'s Graven[...]* herwaarts over te seinen, wij mogen ook niet onvermeld [...]ten, dat het berigt uit *'s Hage* ons heden is geworden [...] minuten na de afsending.

— Gisteren werd aan onze Hoogeschool bevorderd [...] Doctor in de Regten, de heer H. J. S. M. van Wagening[...] van Jellum (Friesland), na het verdedigen van eenige *Q[...]tiones Juris Inaugurales.*

— Door de politie alhier is gearresteerd zekere Anna [...] Bruggen, wed. van J. de Boer, arbeidster te Groni[...] die sedert eenigen tijd de gewoonte had de op de publieke [...] gangjes of binnenplaatsen staande wateremmers te ontv[...]den. Ook heeft zij gepoogd weg te nemen een' em[...] staande op de stoep voor het huis van den heer 1sten [...]missaris van politie alhier. Deze vrouw is in het huis [...] bewaring overgebragt.

— In navolging van eene sedert 1849 te Hoogeza[...] Sappemeer met het beste gevolg bestaande *vereeniging tot* [...]*zelijk nut*, is in den loop van de gepasseerde week te *Nieuwe Pekela* eene zoodanige vereeniging opgerigt, ten [...] hebbende de opbeuring der geringere standen;

1) door verstandelijke en zedelijke ontwikkeling;
2) de gelegenheden tot besparing, en
3) door werkverschaffing.

Hoezeer men zich allezins gevleid had, dat aan deze [...] heilzame inrigting eene ruime deelneming zoude te beur[...]len, heeft deze toch slechts gedeeltelijk aan de verwa[...] beantwoord, doordien wel is waar velen door het doen [...] bijdragen het doel hebben in de hand gewerkt, doch het [...] tal der tot die vereeniging toegetreden leden betrekkelij[...] ring is gebleven. Te hopen is het evenwel, dat velen te[...] opzigte van denk- en handelwijze mogen veranderen, en [...] niet meer door vooroordeel laten wegslepen, maar do[...] opoffering van *eenen cent daags* voor contributie aan ge[...]noemde vereeniging aansluiten, ten einde zoodoende een [...] bouw te helpen schragen, waarvan men zoo veel goeds [...] verwachten.

— Bij besluit van Z. M. van den 5den dezer, is aan [...] hoofd- en verdere officieren van het leger, die zulks mo[...] verlangen, de vergunning verleend om in het jaar 1855 [...] durende 6 maanden verlof te bekomen, met behoud v[...] van het activiteits traktement.

— Bij de kamers van koophandel en fabrijken in de [...] vincie *Overijssel* is ingekomen eene missive van den hee[...]missaris des Koninge, waarbij de aandacht dier kamers [...] gevestigd op eenen in Frankrijk en ook in ons land geb[...]teerden tak van nijverheid, betreffende de veen-exploit[...] met opgaven die van dien aard zijn, dat zij, bewezen zijn[...] bijzondere belangstelling ook vooral in dit gewest zou[...] verdienen.

Volgens gemelde opgaven der gebreveteerden, zoude de t[...] gelijk zij dien bereiden, tot kool worden gemaakt en [...] gasstof opleveren die geen minder lichtend vermogen [...] dan de steenkoolgas, terwijl in hoeveelheid de helft meer [...] van steenkool verkregen wordt, de kosten slechts ¼ van la[...] gemelde bedragen en eindelijk de coke meer waarde [...] die van steenkool.

[illegible] der missive van den heer com[...] [illegible] zijn om [illegible] ken, schijnt het van belang, in ons gewest een wakend oog [...] houden op de resultaten, die elders in dezen tak van nijve[...] verkregen worden.

De gebreveteerden zijn bereid zich in betrekking te ste[...] met personen, die van hunne aanbiedingen, ook van de w[...]tuigen willen gebruik maken.

— De gemeenteraad te *Vlaardingen* heeft in de politie[...]ordening voor die gemeente een artikel opgenomen, wa[...] zeer teregt, op straffe van geldboete, verboden wordt [...] in plaatsen, waar men gelagen zet, sterken drank te ta[...] aan beschonken personen en aan allen, die van liefd[...] instellingen worden verpleegd.

— Van de directie der Zuid-Hollandsche maatschappij [...] redding van schipbreukelingen ontvangt de *N. Rott. C[...]* extract van den kotter *Willem van Houten*, betreffend[...] schipbreuk van het schip *Hendrika*, waaraan wij het volg[...] ontleenen:

„Nadat wij Zondag den 3den Dec. (aangezien er [...] loodsen buiten waren) een man als loods op de kof *Geor[...]* kapt. de Groot, van Liverpool naar Dordt bestemd, ha[...] overgegeven, draaiden wij met eene harde koelte op de hoo[...] van Schouwen bij. Maandag nacht verhief zich de wind [...] storm uit het W.N.W.; omstreeks 8 uur zagen wij een [...] in de lij van ons met den kop op de N., dat wij mee[...] digt bij het Lager was, hielden dadelijk daar naar toe. [...] lucht was toen dik, zoodat wij de merken van het land [...] konden zien; naderbij komende, zagen wij dat het schip [...] het Nieuwe Zand aan den grond zat, ongeveer 2 kabel[...] ten beoosten de eerste witte ton van het Brouwerhave[...] zeegat. Het schip had toen bij digtgereefde marszeilen, [...] gereefd kruiszeil en kluiver, alles scherp bij den wind [...] brast; de vlag was opgeheschen halverwege den grooten [...] ineengeslagen, waarvan de blaauwe kleur zigtbaar was, [...] eene roode punt aan het einde, waaruit wij veronderstel[...] dat het een Hollandsch schip moest zijn. Het zat toen (z[...] 9½ uur) met het voordek in het water, maar werkte wei[...] de zee liep echter ter halver hoogte van den fokkemast. [...] achterschip bleef zigtbaar; er waren geene sloepen [...] davids en niets meer op het dek te bespeuren. Wij wen[...] met den kotter 2 malen te loevert van het schip tege[...] branding, hielden vervolgens onder de lij van het schip [...] te zien of er zich nog menschen op bevonden, waren [...] zoo digt bij de branding, dat de kotter eene stortzee [...] boord kreeg, die de sloep uit de sjorrings en den kotter [...] zijde wierp, met den buik van het zeil 4 à 5 voet o[...] water; de sloep werd beschadigd en de kajuitskap [...] Daar de kotter achter het want de zee aan boord kre[...] door de snelle vaart met den kop op de volgende zee [...] raakte, werden wij weder meester van het roer. Ons [...] overtuigd hebbende, dat er zich geen leven meer aan [...] van het gestrande schip bevond, en geene sloepen of dri[...] de voorwerpen, waarop zich menschen zouden kunnen [...] vinden, uit het want van den kotter was te bespeuren, [...] lieten wij het schip en vervolgden onzen kruistogt."

Ook heden avond komt de *Hollandsche post* hier eer[...] bij het ter perse gaan dezer; weshalve wij nogmaals ge[...]zaakt zijn, het belangrijkste daarmede aangebragte [...] hier zoo beknopt mogelijk bijeen te voegen:

Volgens den *Moniteur*, worden de geruchten geloge[...] dat vredesvoorstellen door Rusland zouden gedaan zij[...] Frankrijk en Engeland. Er heeft hoegenaamd geene [...]sitie van dien aard plaats gehad.

Men verneemt, dat Rusland geene maatregelen verzu[...] welke strekken kunnen om den oorlog in het volgende [...] met alle kracht te kunnen volhouden, en dat weder [...]ting op til zoude zijn van 16 man van elke 1000 zielen [...] gevolge van welke nagenoeg een millioen soldaten onder [...] geweer zoude kunnen worden gebragt.

Men heeft het denkbeeld geopperd, om bij de belegering [...] van Sebastopol het electrische licht aan te wenden, [...] einde door dit middel de Russische werken van uit de[...] graven te verlichten, terwijl deze in volslagene duister[...] gehuld zijn. Een eenvoudige lantaarn, reflector [...] zoude voldoende zijn tot dit doel.

De generaal *Canrobert* heeft de processtukken [...]

Russischen majoor, die door een Engelschen krijgsraad tot [illegible] veroordeeld is, [illegible] en reeds werkelijk opgehangen [illegible] bij in den slag bij Inkerman gewonde vijanden het leven bragt of liet brengen, aan prins Mentzikoff zonden, opdat deze in het belang der menschelijkheid en tot handhaving zijner eigene eer, dit regtvaardig vonnis mede zoude onderteekenen. Prins Mentzikoff moet evenwel dit verzoek niet voldaan hebben, op grond, dat hij [illegible] gruwelen streng verboden had en dat het alleen zijne krijgsgerigten toekwam over de schuld van Russen te oordeelen.

De pakketboot van Alexandrië brengt de tijding mede, dat de Onderkoning van Egypte, op aanzoek van Frankrijk, aan eene Fransche maatschappij concessie heeft verleend tot het doorgraven der landengte van Suez.

AANBESTEDING en VERHURING.

GRONINGEN, 16 December.

Gisteren werd aan het lokaal van het provinciaal bestuur alhier, [illegible] den Commissaris des Konings, in bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat, bij enkele inschrijving, onder nadere goedkeuring, aanbesteed:

Het onderhouden van den 2den zijtak van den Grooten Weg der [illegible] klasse no. 1, van Groningen tot Delfzijl, van den 1sten Januarij 1855 tot en met den 31sten December 1857; hierop waren [illegible] inschrijvers, namelijk: D. de Jong, te Groningen, voor f [illegible]876; J. H. Rottinghuis, te Delfzijl, voor f 21,800; J. H. [illegible], te Groningen, voor f 20,549, en H. R. Harkema, te [illegible], voor f 19,876.

— Gisteren werd namens burg. en weth. dezer gemeente, in bijzijn van den heer mr. J. L. Trip, rentmeester van de Stads Veenen [illegible] Apel, onder hunne nadere goedkeuring, voor den tijd van [illegible] jaren, [illegible] het raadhuis alhier verhuurd:

1) Het verlaat in de Boven-Wildervank, met huis en 29 b., 46 r., 39 e. bouw-, hooi- en weideland, tegen een huurprijs [illegible], [illegible] door A. G. Schrage te Borgercompagnie; 2) Het verlaat in de 5de 100 roe te Stads Kanaal, met huis en 12 b., 47 r. [illegible] land, huurprijs f 7050, huurder H. Sap te Wildervank; [illegible] verlaat aldaar in de 8ste 100 roe, met huis, genoemd [illegible]berg; en 4 b., 83 r. en 16 e. land, huurprijs f 4675, [illegible] verlaat [illegible] Stads-Musselkanaal, met huis en 6 b., [illegible] r. en 60 e. land, huurprijs f 675, huurder W. G. Smit te Stadskanaal; 6) het 2de verlaat in het Stads-Musselkanaal, met huis en tuingrond, huurprijs f 180, huurder J. Huizinga te [illegible]pelsum; 7) het verlaat in het Stads-Ter-Apelerkanaal, met huis, tuin, benevens 3 b. 71 r. en 84 e. bouwland; alsmede om te [illegible] de grond, door de stad aangekocht van de markgenooten [illegible] Jipsenhuizen, huurprijs f 200, huurder J. Lilder te Stads-Ter-Apelerkanaal; 8) het klapmeestershuis bij den 2den mond van Gieten, met 15 b., 45 r. en 92 e. land, huurprijs f 1375, huurder H. Drenth te Borger-Compagnie; 9) het klapmeestershuis bij den mond van de markte van Gasselter Boerveen, met 3 b., 54 r. en 60 e. land, huurprijs f 750, huurder J. J. Panman te Stadskanaal; 10) het klapmeestershuis bij den mond voor de markte van [illegible] Nijveen, met tuin en een klein stukje bouwland, te zamen [illegible] 29 r. en 36 e. land, huurprijs f 650, huurder Johs. E. Sap te Stadskanaal; 11) het klapmeestershuis bij den mond voor de markte van Drouwen, met 2 b., 87 r. en 51 e. land, huurprijs f 450, huurder Huizing te Stadskanaal; 12) het klapmeestershuis bij den mond voor de markte van Buinen, met 2 b., [illegible] 37 e. land, huurprijs f 75, huurder W. D. Dekker te Wildervank; 13) het klapmeestershuis bij de afdrain van [illegible] Kanaal, met 1 b., 79 r. en 68 e. land, huurprijs f 80, huurder J. v. Klinken te Stads-Mussel-Kanaal; 14) het klapmeestershuis bij de Musselklap, met den tuin, huurprijs f 30, huurder J. v. Klinken te Stads-Mussel-Kanaal; 15) een huisje, achter [illegible] Bareveld, gelegen onder de gemeente Gieten, provincie [illegible], met tuin en pl. m. 3 a 4 b. land, huurprijs f 50, [illegible] de Graaf te Bareveld; 16) eenige kampen losse landen, [illegible] drie kampen, gelegen in de 60-roe tusschen de markten [illegible] Nijeveen en Drouwen, op de plaats no. 1, te samen [illegible] 11 r. en 68 e., huurprijs f 170, huurder A. A. Nitz, [illegible] Stadskanaal; b) drie kampen, aan elkander gelegen in de 12de wijk van het Kanaal, in gebruik geweest bij J. E. de [illegible], te samen groot 2 b., 49 r. en 50 e., huurprijs f 90, [illegible] J. E. de Graaff te Stadskanaal.

Bovenstaande huurprijzen worden per jaar gerekend en 't land per [illegible] bevonden; het land van perceel 15 onder den huurprijs begrepen.

[illegible] had in het verlaatshuis te Wildervank de verhuring [illegible] het middelste verlaat aldaar, en is huurder geworden G. [illegible], voor f 6925, zijnde f 50 hooger dan het vorige jaar.

[illegible] beroepen bij de Hervormde gemeente [illegible] Maiden, op H. Q. Janssen, predikant te Vrou[illegible] [illegible] Engelsch-Hervormde gemeente te Amsterdam, [illegible] predikant te Glasgow.

[illegible], 13 Dec. Door den kerkeraad der Chr. Afgesch. gemeente alhier is gisteren avond geformeerd het volgend drietal: ds. Bavink te Hoogeveen; Dosscher te Bunschoten; Nieboer, kandidaat te Groningen.

PARREGA en HIELSUM, 13 December. In de vergadering van kerkvoogden en floreenpligtigen, heden alhier gehouden, is met algemeene stemmen besloten het tractement van den tegenwoordigen predikant jaarlijks met f 100 te verhoogen.

— Ds. Schoenmaker, pred. bij de Chr. Afg. gemeente te Mildam, heeft voor het beroep naar Dokkum bedankt.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

Van uwe onpartijdigheid durven wij de plaatsing der volgende regelen verwachten.

»La plus ignoble critique est celle qui ne loue »que pour cacher le blame sous le masque de »l'hypocrisie" VICTOR HUGO.

Met groote verwondering hebben wij in het vorige nommer van [illegible] dagblad een artikel gelezen betreffende het Hoogduitsche operagezelschap van den heer GOLDAMMER. [illegible] behoort wezentlijk eene onbegrijpelijke onbeschaamdheid toe om een oordeel te willen vellen, zonder de minste zaakkennis te hebben en over de talenten van tooneelspelers in publieke bladen te schrijven, zonder de voorstellingen bijgewoond te hebben.

Dat zulks onwedersprekelijk het geval met den heer X. is, blijkt [illegible], dat hij spreekt van *verschillende acteurs*, die voor het [illegible] bij de laatste voorstelling zouden medegespeeld hebben; [illegible] de heer RETWICH trad alhier voor het eerst op en verdient [illegible] alle kenners zijnen in Duitschland gevestigden naam als [illegible] komisch acteur. — De heer STORK had in die Regimentsdochter en Barbier zich reeds den welverdienden bijval van [illegible] publiek verworven.

[illegible] de heer GOLDAMMER niet aan zijne verpligtingen heeft voldaan, om 6 opera-voorstellingen te geven, is voorzeker te laken, [illegible] onregtvaardig om zich te willen wreken op die tooneelspelers, welke met veel talent zich alle moeite gegeven hebben om [illegible] toehoorders te bevredigen. Wat de beschuldiging van obscène [illegible] betreft, zoo kunnen wij dienaangaande slechts vragen of zulks meer [illegible] is aan het stuk en de acteurs of aan een jeugdig levenslustig publiek, hetwelk zich ten doel stelde om alles wat slechts [illegible] verre aanleiding tot lagchen kon geven op eene bijzonder luidruchtige wijze te doen opmerken.

[illegible] verder de grove beschuldiging betreft, dat de heer GOLDAMMER [illegible] abonnés zoude hebben opgeligt, dient, dat de directie [illegible] nooit meer ontvangt dan er abonnés-kaartjes zijn afgegeven, [illegible] de heer X. zich gewaardigd had de heer KONING kan [illegible]

[illegible] wij X. nog in gemoede afvragen, of hij ooit [illegible] bezit geboord? — Wanneer wij vroegere beoordeelingen [illegible] over het gezelschap van den heer ROZENVELD, in ons [illegible] gelezen, dan weten wij inderdaad niet of het niet [illegible] bij deze middelijden op het geschrift van X. te [illegible] wat het is toch vergeefs dat men den morisaan poetst.

Het Reglement

't welk » *in en ten behoeve van de gemeenten te lande in de provincie Groningen zullen worden geheven* [illegible] *opcenten op den principalen rijks-accijns* [illegible] *op den wijn, het binnen- en buitenlandsch gedistilleerd en de likeuren,*" niet *regtsgeldig.*

[illegible] twee maanden geleden las ik in de Groninger Courant [illegible], houdende, dat door heeren gedeputeerde staten [illegible] burgemeesters van eenige, bepaaldelijk opgenoemde [illegible] gemeenten der provincie Groningen last zoude zijn [illegible] om aan het openbaar ministerie bij de betrokken arrondissements-regtbanken ter vervolging in te zenden de tegen sekere [illegible] processen-verbaal wegens inslag van gedistilleerd, zonder [illegible] van plaatselijke belastingen. — De berigtgever hoopt, [illegible] handelingen, welke hij zich niet ontziet » ongeoorloofd" en [illegible] te noemen, streng, gelijk mogen worden gestraft.

Een dier slijters of grossiers heeft mij, zoo 't noodig mogt zijn, met zijne verdediging belast. Tot dusver is echter te vergeefs de dagvaarding te gemoet gezien. Dit zal, naar ik vermoed, daaraan zijn toe te schrijven, dat de heeren officieren van justitie respectivelijk de zaak beter zullen hebben ingezien, dan, behoudens allen eerbied, de e. g. a. heeren gedeputeerde staten, — en met ons zullen hebben begrepen, dat hier geene termen voor regtsvervolging aanwezig zijn, daar het reglement, waarbij de anderzins ontdoken belasting wordt geheven, in regten onbestaanbaar is.

Ik heb de redenen, welke mij tot deze overtuiging hebben geleid, openlijk in dit mede provinciaal blad willen mededeelen, opdat ieder, die het weten wil, er mede bekend kunne worden.

Weinige woorden zullen de door mij gekozen stelling staven. De belasting bij het betrekkelijke, van de gedeputeerde staten der provincie Groningen uitgegaan reglement (goedgekeurd bij 's Konings besluit van den 13den Junij 1828, no. 105) wordende geheven, is eene *plaatselijke* belasting, tot welker invoering, behoudens 's Konings goedkeuring, de plaatselijke of gemeentebesturen bij uitsluiting bevoegd zijn. Men zie art. 155 der hier toepasselijke grondwet van 1815. Dat het hier nu eene *plaatselijke* belasting geldt, is duidelijk. De opcenten toch worden geheven in- en ten behoeve van de gemeenten te lande in de provincie Groningen, — zij worden tot een massaal fonds vereenigd en in zekere evenredigheid onder de plattelands gemeenten verdeeld tot » hoeding" der plaatselijke uitgaven. Men vergelijke hier behalve het bedoelde reglement: » de *instructie* betreffende de comptabiliteit van het massale » fonds ten behoeve der gemeenten in de provincie Groningen, » voortspruitende uit de gemeente-belasting op den *wijn* en de » sterke dranken in deze provincie geheven wordende," vastgesteld door heeren gedeputeerde staten den 23sten Junij 1828 (beide reglementen zijn uitgegeven bij de wedw. M. VAN HEIJNINGEN BOSCH en ZOON). Ze strekken derhalve tot goedmaking der uitgaven in de gemeenten te lande en krijgen daardoor juist het karakter van *plaatselijke* belasting (men zie art. 157 grw. van 1815); met welken naam een besluit van heeren gedeputeerde staten van den 14den Augustus 1851 dezelve ook regelregt heeft aangeduid.

Daar de niet-geldigheid van het reglement uit dezen hoofde bij gevolgtrekking kan geacht worden reeds sinds lang bij de regtspraak eene uitgemaakte zaak te zijn, is het inderdaad te verwonderen, dat zulks tot hiertoe niet ter kennis van de bevoegde magt schijnt te zijn gekomen

Immers reeds op den 26sten Maart 1844 verstond de hooge raad der Nederlanden, dat het provinciaal reglement, gearresteerd bij de gedeputeerde staten der provincie Drenthe, waarbij gelijkelijk opcenten op den rijksaccijns werden geheven, om de door mij zoo even bijgebragte redenen geen regtsbestaan had (Weekblad van het Regt no. 571). In denzelfden zin heeft hetzelfde hooge regtscollegie op den 17den Junij 1851 beslist aangaande een reglement in de provincie Zeeland. Dit arrest komt voor bij VAN DEN HONERT, afd. *belastingen*, IV, p. 303 en vlg. Twee van deszelfs overwegingen, als in meer dan één opzigt hier bijzonder van toepassing, zal ik de moeite nemen over te schrijven:

» Overwegende dat de belasting (blijkens het opschrift van het regl.) strekt ten behoeve niet der provincie, maar uitsluitend der gemeenten ten platten lande, en moet strekken tot vermindering der hoofdelijke omslagen in die gemeenten; en dat dan ook dien overeenkomstig hare opbrengst dient om daaruit te doen eene geëvenredigde repartitie aan de gemeentebesturen ter tegemoetkoming van derzelver kosten van bestuur en naar gelang van derzelver respective behoeften; dat zij derhalve uitsluitend strekt tot goedmaking der plaatselijke uitgaven en dat zij zich daardoor kenmerkt als eene plaatselijke belasting;"

» Overwegende dat bij de grw. van 1815 geene bepalingen voorkomen, waarbij aan prov. (of ged.) staten is opgedragen het onder hoogere goedkeuring daarstellen van belastingen ten behoeve der gemeente, doch dat daarentegen art. 155 dier grw. het invoeren van plaatselijke belastingen en het maken van regln. deswege toekent aan de plaatsel. besturen."

Hiermede oordeel ik de aan 't hoofd dezes geplaatste stelling, voor het begrip van een iegelijk, voldoende bewezen.

Zoo zullen dan, naar mijn inzien, van nu af *alle* slijters ten platten lande geruststelijk de betaling der onwettig geheven belasting kunnen weigeren, waarmede ook van zelf zal ophouden het onregt, dat enkelen, bij krachteloosheid der wet, met oogluiking boven anderen worden bevoorregt, en de vrije mededinging werkelijk wordt belemmerd.

Of het vervolgens al dan niet wenschelijk of noodig zal zijn, dat de afzonderlijke gemeentebesturen eene wettige verordening te dezen opzigte daarstellen, valt mij niet te onderzoeken. Ik heb alléén behandeld 't geen dat is, niet dat wezen moet.

Ik geloof tevens den berigtgever onder 't oog te hebben gebragt, dat zijne hoop wel ijdel zal zijn, en hem voorts om niet eene vermaning te hebben gegeven, zich verder voor dergelijke, op zijn zachtst genomen, voorbarige en onvoorzigtige aantijgingen, ten laste van achtingswaardige ingezetenen, in acht te nemen.

A. Mr. H. F.

Correspondentie.

[illegible] artikel over de gaskwestie zal geplaatst worden, indien de inzender ons met zijnen naam bekend maakt.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, heden, 16 December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden zijn de beraadslagingen over hoofdstuk X der staatsbegrooting, Oorlog, gesloten en is dit hoofdstuk ten slotte aangenomen met 38 tegen 28 stemmen.

LONDEN, heden, 16 December.

Het door het gouvernement ingebragte voorstel om een vreemdenlegioen te formeren en de burgermilitie ook naar buitenlands te zenden is goedgekeurd.

PARIJS, heden, 16 December.

De *Moniteur* bevat heden de officiële tekst van het tusschen Oostenrijk, Frankrijk en Engeland gesloten of- en defensief traktaat. De hoofdbepalingen komen genoegzaam overeen met hetgeen daaromtrent reeds van onderscheidene zijden is bekend geworden. De drie mogendheden verbinden zich, geene vredesvoorstellen aan te nemen, dan onder gezamenlijke goedkeuring.

Oostenrijk zal de vorstendommen bezet houden, 't geen evenwel geen hinder zal mogen toebrengen aan het zenden van troepen door de geallieërden en de Turken naar Bessarabië. Indien Rusland Oostenrijk aanvalt, verbinden de beide andere geallieërden zich, Oostenrijk te ondersteunen.

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, heden, 16 December.

			Slotkoers
NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	59⅝.
Dito Dito	» 3	»	—
Dito Dito	» 4	»	89½.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	63⅝.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	73⅛.
Dito Dito 1854	» 5	»	73⅛.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	32½.
SPANJE Onbep. St.	» 1	»	18⅛.
Dito Binnenl	» 3	»	33½.
PORTUGAL	» 3	»	36½.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	100⅛.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	—

LONDEN, heden, 16 December. Consols 92⅛.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 12 Dec.; kapit. *Drewes* Hendrika, van Calais; den 13den *Middel* St. Vitus, van Suriname. — Te Texel den 13 Dec., *Visser* [illegible], van Ostende; *Klein* Concordia, *Waterborg* Joh[illegible] Catharina Sophia, alle 3 van Londen; den 14den [illegible] Anthonius, van Sunderland. — Te Helvoet [illegible] Dec., *Veenhuizen* Adriana, van Stubbeköb; *van der Borg* Geertje Elisabeth, van Fridericia; terug uit zee *Baggus* Willem [illegible], naar Newcastle. — Te Batavia voor den 27 Oct., *Prange* Ottoline, *Botgans* Prins Frederik der Nederlanden, *Hooglandt* Cesar, *Jaski* Anna en Elise, *Halbertsma* Johanna en *de Wijn* Julie Claire, alle 5 van Amsterdam; *Faber* Willem Eggerts, van Melbourne; *Scharper* Erasmus, *Bartolomeus* Batavia, *Jansen Jr.* Brouwershaven, *Scott* Cortgene en *Harter* Australie, alle 5 van Rotterdam; *van den Eeuven* Sooloo, van Cardiff naar Hong Kong; *Klein* Magdalena, van Singapore; *Venk* Neerlands Koningin, van Sydney; *Bakker Gzn.* Oost-India Paket, van Padang, *Sterkenburg* St. Helena, van Geelong. — Te Livorno den 5 Dec., *de Haan* Adelaide, van Amsterdam. — Te Londen den 11 Dec., *van der Wall* Frouwkje, van Santander, en niet *van der Velden*, zoo als in ons vorig nommer gemeld; den 12den *Kerkstra* Nijverheid, van Manilla, laatst van Batavia. — Te Plymouth den 11 Dec., *de Vries* Compact Goede Trouw, van Shields naar Konstantinopel. — Te Hull den 11 Dec., *Abbink* Catharina Hermanna, van Palermo. — Te Whitstable den 11 Dec., *Meppen* Wubbina Veenema, van Londen. — Op de Elve den 11 Dec., *Hollander* Johannes, van Rotterdam. — Te Holtenau den 11 Dec., *Kramer* Annette Catalina, van Ystad naar de Maas. — Te Tonningen den 10 Dec., *Bos* Catharina Luitgarda, van Kiel naar Amsterdam; *Zwieting* Petrus Horreus, van Nestved naar Engeland. — Te Rendsburg den 9 Nov., *Glim* Jantina, van Samsoe naar Holland; den 10den *Hangelbroek* Margaretha, van Dabitz naar Brussel; *Heerma* Wilhelmina Johanna, van Bremen naar Memel. — Te Warnemunde den 11 Dec., *Koning* Johanna Marchina, v. Hamburg.

Binnengekomen te Helvoet den 14 Dec., kapit. *Roskamp* Lena, van Malmo. — Te Londen den 14 Dec., *van Wijk* Jenny en *van Ingen* Maria Catharina, beide van Koningsbergen. — Te Portland den 12 Dec., *Donga* Annegina, van Shields naar Konstantinopel. — Te North Shields den 12 Dec., *Atsema* Elberdina, van Amsterdam; *Teensma* Reintje, van Groningen. — Te Tunis voor den 30 Nov., *Addens* Petronella, van Cagliari.

Vertrokken van Amsterdam den 13 Dec., kapit. *Lodewijks* Arendina Sophia, naar Emden. — Van Vlissingen den 12 Dec., *Kip* Carolina, naar Hamburg; *Sassen* Engelina, naar Leer. — Van Triest den 6 Dec., *Duif* Jonge Duif en *Klasen* Elisabeth, beide naar Rotterdam. — Van Genua den 5 Dec., *de Boer* Catharina, naar Londen. — Van Douvres den 11 Dec., *Nolles* Geertruida, v. Amsterdam naar Smirna, is uit zee teruggekomen. — Van Lynn den 11 Dec., *Driest* Jan Visser, van Newcastle.

Vertrokken van Scilly den 11 Dec., kapit. *de Haan* Mercurius, naar Dublin.

Zeilklaar te Paimboeuf den 10 Dec., kapit. *Tolner* Zeemeeuw, naar Rotterdam. — Te Deal den 11 Dec., *Fenenga* Twee Zusters, van Londen naar Cardiff.

Zeilklaar te Londen den 12 Dec., kapit. *Plokker* Anna, naar Rotterdam. — Te Liverpool den 12 Dec., *Postma* Dankbaarheid, n. Batavia; *Driest* Hermanus Franciscus, naar Triest.

In lading te Triest den 6 Dec., kapit. *Lever* Jantina Ikina, n. Amsterdam.

In lading te Londen den 12 Dec., kapit. *Bernardus* Agatha Hendrika, naar Amsterdam.

DELFZIJL, 15 Dec. Binnengekomen den 13 Dec., kapit. *Smedes* Pietronella Alberdina, van Halte; den 14den *Fisser* de 3 Gebroeders, van Norden; *Gurseckij* de Vrouw Helena en *Erenius* Dorothea, beide van Leer; *Voss* de Vrouw Sjouke, van Norden; *Rozeboom* de Eendragt, van Amsterdam; *Greven* de Goede Hoop, van Rustingerzijl naar Amsterdam.

HARLINGEN, 14 Dec. Binnengekomen den 11 Dec., kapit. *Donema* Renske Hooites, van Duinkerken; den 13den *Ruiten* Verwachting, van Newcastle.

Vertrokken den 11 Dec., kapit. *Klein* Aeolus, n. Konstantinopel.

Het schip Hendrik Wester, kapit. *R. J. Reinders*, van Whampoa naar Bremen, is, volgens berigt van Batavia van den 22 October, in Straat Gaspar gestrand.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 15 Dec. Naar Antwerpen f 9 per last gerst, f 11 per last tarwe; naar Brussel f 8,50 per last gerst, om na nieuwjaar te vertrekken; naar Engeland is de laatste bevrachting geweest 30 sh. met 10 pCt. per 10 qrs. haver naar Hull.

STETTIN, 12 Dec. Gesloten naar Londen 8 sh., Firth of Forth 7 sh. 3 d. per qr. tarwe.

DANTZIG, 11 Dec. In bevrachtingen is het zeer stil; naar Londen 6 sh. 6 d., Leith 6 sh. per qr. tarwe.

225ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van f 100 en daarboven.

Trekking der Eerste Klasse.

3de Lijst. No. 1336 f 1250; no. 2586 f 1000; nos. 1326, 8370, 18474, 17913 en 19267 ieder f 400; nos. 4194, 18618, 16950 en 18062 ieder f 200; nos. 1214, 3440, 4734, 6926, 7562, 12095 en 14464 ieder f 100. — *4de Lijst.* No. 7931 en 3446 ieder f 1000, no. 12270 f 200; no. 2530 f 100.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 15 December.

TARWE.		Veen	66 ℔ f 6,80	Zw. Voer	36 ℔ f 3,20
Oude	70 ℔ f 13,50	GERST.		»	38 » » 3,40
N. Oml.	68 » » 10,80	Winter	54 ℔ f 5,55	»	40 » » 3,60
»	70 » » 11,40	»	56 » » 5,85	»	42 » » 3,80
»	72 » » 12,00	»	58 » » 6,15	»	44 » » 4,00
» Old.	70 » » 11,10	Zomer	54 » » 5,15	BOONEN.	
» »	72 » » 11,70	»	56 » » 5,45	Paardeb	f 7,25,50
» »	74 » » 12,30	Knobbe	60 » » 6,25	Gr. Erwt.	f 10 a f 11
» »	» »	»	62 » » 6,55	Graauwe	f 9,50 a f 10
ROGGE.		HAVER.		ZADEN, ENZ.	
Inl.	64 ℔ f 8,30	Dikke	36 ℔ f 3,30	Old. Kools.	f 14,50 f 15
»	66 » » 8,70	»	38 » » 3,50	Oml.	f 14,50 f 15
»	68 » » 9,10	»	40 » » 3,70	Oostv. dito	f 14,50 f 15
»	70 » » 9,50	»	42 » » 3,90	Zomerzaad	f
BOEKWEIT.		»	44 » » 4,10	G. Mosterdz.	f
Gr. Zd.	64 ℔ f 6,70	»	46 » » 4,30	Lijnzaad	
» »	66 » » 7,10	»	48 » » 4,55	Dederzaad	f
» »	68 » » 7,50	»	50 » » 4,75	Gr. Gort	f 9,25,50
Zw. Zand	64 » » 6,50	Witte Voer	36 » » 3,35	Par. 100 N. ℔	f 13,50 f 14
» »	66 » » 6,90	»	38 » » 3,55		
Veen	64 » » [illegible]	[illegible]	[illegible]	Raapolie p. v.	f [illegible]

Tarwe, vooral in de beste soorten, vrij prijshoudend. — Rogge 20 cts. lager afgegeven. — Boekweit 10 c. lager. — Gerst in de beste soorten, aan pelderijen hooger verkocht. — Zware Dikke Haver wel zoo aangenaam, ligte in een doen. — Voer en Zwarte iets hooger. — Boonen slap. — Gort bijna zonder koopers. — Koolzaad niet in omgegaan.

ROTTERDAM, 14 *Dec.* Tarwe, 160 ℔ Hoogl. Kleefs. f 470; Rogge, 146 ℔ Limb. f 320; 145 ℔ Arch. f 324.

LEEUWARDEN, 15 *Dec.* De aanvoer van Granen was heden minder groot dan de vorige week, en over het geheel ging het aanzijnde iets beter van de hand. Tarwe in puike soorten tot ruim vorige prijzen opgeruimd, ordinaire soorten minder begeerd: Puike f 12,20,50, knappe f 11,20,80, geringere soorten f 10,75, f 11; roode puike f 12, f 13,25. — Rogge alleen bij gerijven, niet dan lager te plaatsen: Inl. f 9,50,65, buitenl. f 9,70,75. — In Boekweit ging zeer weinig om: Vries. Zand f 8,00,10, Veen f 7,10,15. — Winter-Gerst alleen door pelders gezocht en daarvoor iets lagere prijzen bedongen, als puik f 5,45, f 6, ligtere soorten voor voeragie f 5,00,25 naar kwaliteit. — Haver in de voersoorten meer begeerd tegen ongeveer vorige prijzen, zwaardere konden bezwaarlijk vorige prijzen opbrengen: fijne f 4,10,60, ordinaire f 3,40,90 naar kwaliteit. — Koolzaad zonder handel. — Lijnzaad weinig in omgegaan: puik f 13,00,25, ordinaire f 10,50 tot f 12 naar deugd.

AMSTERDAM, 15 *December.* Van Tarwe alleen bij gerijven verkocht; 132 ℔ witb. Pools. f 500; 129 ℔ b. dito f 490. — Rogge, veelal wat lager afgegeven; 118 ℔ Arch. f 316 bij partij; 122 ℔ n. Inl. f 313; 117 ℔ dito f 290; 117, 118, 119, 120 ℔ dito f 288, f 291, f 294, f 297; 124 ℔ n. Noordholl. f 328. — Gerst in een doen; 112 en 117 ℔ Deens. f 236 a f 253.

Koolzaad hooger betaald; Cromhorn 84 p. vl.; op 9 vat in Dec. 91 p. vl.; April 89 p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 73 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering weder williger; op 6/w. f 51,50; Vlieg. f 50; Mei 1855 f 50 a f 50,50; Sept., Oct., Nov. en Dec. 1855 f 43 a f 43,50. — Lijnolie iets aangenamer, zoowel dadelijk als op levering; op 6/w. f 48,25; Vlieg. f 42 a f 42,25; Maart f 43—43,25; Mei f 43,25. — Hennepolie op 6/w. f 48,25; Vlieg. f 47.

LONDEN, 13 *Dec.* Ook in deze week heeft de aanvoer van Graan nog niet veel te beteekenen gehad. Inl. Tarwe was goed gevraagd en ruim de prijzen van j.l. Maandag werden daarvoor bewilligd; vreemde daarentegen was verlaten, hoewel ook deze vastgehouden werd. Andere Graansoorten zonder verandering.

Van den 15den. Tarwe 1 sh. hooger bij weinig handel.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 15 *December.* De prijs der Boter was heden: hooiboter per ½ ton f 17, per ¼ ton f 8,25.

LONDEN, 12 *Dec.* Vriesche Boter 110 sh., surplus 100 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 15 *December.* Rundvee niet aangevoerd; van schapen tamelijke aanvoer, doch trage verkoop, van f 12 tot f 17; lammeren van f 6 tot f 9; levende varkens zeer weinig aangevoerd, prijzen als voren; geslagte dito veel aan, met vluggen verkoop voor f 50 tot f 56 de 100 Ned. ℔.

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, 15 *December.*

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 59½, 59⅝, 59½; Dito Dito 3 pCt. 71, 71⅛; Dito Dito 4 pCt. 89⅝, 89⅝, 89½; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 87, 87¼, 87. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 48½, 48⅜, 48½. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 18 3/16, 18 7/16, 18 5/16; Dito 3 pCt. 37½; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 33 3/16, 33⅜, 33 5/16; Coup. Bewijzen 5 [illegible]; Amort. Schuld 4½. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 36 [illegible], 36⅝, 36 13/16.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 99⅝; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 99½; Cert. 4½ pCt. 86, 86¼, 86; Dito bij *Hope* 4 pCt. 75½, 75⅜; Cert. te Hamburg 5 pCt. 84½; Dito v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 96½. — POLEN, Aand. m. Loting 500 fl. f 139. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 63⅝, 63 11/16; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 32 5/16, 32½; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 32 7/16, 32½; Dito Nieuwe 5 pCt. 73½, 73⅜; Dito Dito 1854 5 pCt. 73⅛, 73¼; Nation. Metall. 5 pCt. 1854 66⅝, ¾, ⅝; N. Weener Loten v. 250 fl. 1854 f 232, ½, ¼; Mexik. Enk. 19 13/16; Dito Onbep. 19 [illegible], ⅛; Peru 4½ pCt. 66½; Gren. 2½ pCt. 15 13/16; Dito Uitg. [illegible]; Thes. Amst. 5 pCt. 104½.

Van Holl. fondsen waren heden Integralen, bij eenige affaires meer aangeboden. Alle overige soorten bijna onveranderd. In vreemde effekten vertoonde de handel geene bijzondere levendigheid. Oostenr. waren een weinig lager en Spaansche iets aangenamer.

5 pCts. N. Russen bij Stieglitz 91¼; 4½ pCts. Fransche Perenten 51¾, 52, 51½.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 3; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 60¼; Spaansche 1 pCt. 18¾; Binnenl. 3 pCt. 33¼; Metall. 5 pCt. 63¾.

ADVERTENTIEN.

Natuurkundig Genootschap.

OPENBARE VERGADERING op WOENSDAG den 20sten Dec., 's avonds te zes uur.

REDEVOERING van Mr. A. MODDERMAN.

BIJDRAGE van Dr. W. GLEUNS, Jr.

KAARTJES voor VREEMDELINGEN zijn voor 50 Cents te bekomen bij Dr. G. A. STRATINGH, in de Heerestraat.

A. W. ALINGS, *Secretaris.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden morgen beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON H. SMITH, geliefde Echtgenoot van

J. J. H. BANGE,
Luth. Predikant.

SAPPEMEER, 15 December 1854.

Eenige kennisgeving.

*** Na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim 36 jaren, overleed heden avond, in den ouderdom van 58 jaren en bijna 4 maanden, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot P. J. EWOLDT, vroeger *Landbouwer* en in het laatste jaar zijns levens *Pelmolenaar* alhier. Van de 12 ons gegevene Kinderen, betreuren nog 7 en één Schoonzoon met mij dit voor ons zoo treffend als onherstelbaar verlies; — echter helpe ons de God van alle vertroosting en doe ons verder onzen levensweg met Christelijke onderwerping bewandelen.

LIEREMAAT, 10 December 1854.

H. H. BOERSEMA,
Wedw. P. J. EWOLDT.

*** Heden overleed, tot droefheid van mij, zijne hoogbejaarde Moeder en Aanverwanten, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer JAN AUWEN, JUNIOR, in den ouderdom van ruim negenenzestig jaren.

GRONINGEN, 12 December 1854.

H. HONKES,
Wed. JAN AUWEN, JR.

Men verzoekt van rouwbeklag verschoond te blijven.

Er bestaat bij den ondergeteekende gelegenheid tot het LEZEN van de

PROV. GRON. COURANT,

tegen matig Leesgeld.

J. B. HUBER.

Voor Godsdienstige Huisgezinnen met Kinderen

is door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, uitgegeven en algemeen verzonden:

NIEUW CHRISTELIJK DAGBOEK

VOOR

HUISGEZINNEN,

VOORAL INGERIGT NAAR DE BEHOEFTEN VAN KINDEREN EN EENVOUDIGEN.

876 Bladz. kompressen maar duidelijken Druk, met Vignet, in fraaijen Linnen Band;

PRIJS *f* 3,50.

Onder de vele bestaande Godsdienstige Dag- en Huisboeken is er geen, dat zoo doelmatig aan de behoeften voldoet in het houden van eene korte en bevattelijke Huiselijke Godsdienstoefening, vooral aan de Ontbijt-tafel, als dit NIEUW CHRISTELIJK DAGBOEK, dat door achttien van onze voornaamste Vaderlandsche Godgeleerden werd zamengesteld. — Als geschenk tegen de aanstaande Jaarverwisseling is het bijzonder aan te bevelen. In de meeste Boekwinkels zijn Ex. ter inzage te bekomen.

*** Door A. TER GUNNE, te *Deventer*, is uitgegeven en bij J. OOMKENS, J.z., en R. J. SCHIERBEEK, te *Groningen*, verkrijgbaar gesteld: DE VERBETERING van het REITDIEP of de MUNDE voor de GROOTE SCHEEPVAART, door *N. J. VAN DER LEE*, Ingenieur der 1ste Klasse van 's Rijks Waterstaat. Met een Langteprofil van het Reitdiep.

*** De Boekverkooper S. JOUSTRA, te *Hoogezand*, denkt binnen kort uit te geven: de 1ste Aflevering van een zeer belangrijk Werk, onder dezen of dergelijken titel:

DE GRONDWET DER NATIEN,

naar het Engelsch van *H. DUNCKLEY, M. A.*, Predikant bij de Doopsgezinde Gemeente te *Salfort*.

Dit Werk, eene voor Nederland bewerkte vertaling van eene in *Engeland* door de Anti-Graanwet-Maatschappij met den eersten prijs van 3000 Guldens bekroonde Verhandeling, over den invloed van de Vrij-Handelsstaatkunde op de Zedelijke, Maatschappelijke, Staatkundige en Handelsbelangen, is der aandacht van een eenigzins belangstellend Publiek overwaardig.

De Hoog Edel Gestr. Heer Mr. *P. P. VAN BOSSE*, Oud-Minister en Lid van de Tweede Kamer, heeft zich de moeite willen geven, eene aanbevelende Voorrede te schrijven ter inleiding dezer merkwaardige Prijsverhandeling bij ons Nederlandsch publiek.

De Uitgever zou zich dus al zeer in zijne verwachting moeten bedrogen hebben, indien hem geene algemeene deelneming van de zijde van ons Handeldrijvend en Staatkundig Publiek ten deel viel. Hij twijfelt evenwel niet, of eene ruime Inteekening zal hem bewijzen, dat hij niet mis getast heeft, toen hij deze zaak opvatte, en hij noodigt dus een ieder beleefdelijk uit, van zijne belangstelling te doen blijken, door de overal verspreide PROSPECTUSSEN en INTEEKENINGSLIJSTEN niet ongelezen te laten, maar ze ingevuld en van Naamteekening voorzien, aan zijnen gewonen Boekhandelaar te doen toekomen.

De Inteekening staat tot den 1sten Februarij 1855 open.

De Huisvriend,

gemengde lectuur voor Burgers in stad en land,

BIJEENVERZAMELD DOOR

J. J. A. GOEVERNEUR.

Het 25ste vel van bovenstaand Werk is aan de Inteekenaren verzonden. Inhoud: De Kraaijenkoningin, eene volksvertelling naar EDMUND HOEFER; — Gasontsteking.

Binnen eenige dagen zal verzonden worden het 26ste of laatste vel van den jaargang 1854, met Titel en Inhoudsopgave. Dit vel bevat het volgende: De beeldsnijder, een verhaal uit het Schwarzwald naar EMILE SOUVESTRE; — Groninger daguerreotypen: II. de groote wasch, door B. KARSTENS, C.z.; — Lange PIETER, eene bijdrage tot de geschiedenis der vrijbuiterij op de Friesche kusten; — Wolfsalmanak; — Eegenschermen; — GRIZEL COCHRANE; — De winterkwartieren.

De Inteekening op den volgenden Jaargang voor 1855 is alleszins opengesteld.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

Ingevolge magtiging, aan een den dertienden dezer door Z.E.A. den REGTER-COMMISSARIS in het Faillissement van [illegible] WILLEMS RUIPER, Scheepsbouwer [illegible] gegeven, behoorlijk op heden [illegible] worden de BEKENDE en ONBEKENDE SCHULDEISCHERS van gezegden Gefailleerden — de HYPOTHEKAIRE en de PAND of HYPOTHEEK hebbende daaronder begrepen, — opgeroepen, om te verschijnen in de GEHOORZAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Winschoten*, op Maandag den achtsten Januarij 1800 vijfenvijftig, des voormiddags te elf uur, alwaar alsdan zal worden overgegaan tot VERIFICATIE der SCHULDVORDERINGEN.

WINSCHOTEN, 15 December 1854.

De Curator in voorn. Faillissement:
Mr W. R. EMMEN, *Proc.*

*** H. A. M. ROELANTS, te *Schiedam*, heeft verzonden:

Mijn Leven, Denken en Werken,

door H. ZSCHOKKE.

Derde druk. Volks-Uitgave *f* 2.50.

Van DENZELFDEN SCHRIJVER is nog uitgegeven:

UW HUISBOEK.

Derde druk. Volks-Uitgave *f* 1.50.

Alamontade, de Galeislaaf.

Tweede druk. Volks-Uitgave *f* 1.50.

De Werken van ZSCHOKKE zijn ook in ons Vaderland te gunstig bekend om eenige aanbeveling daarvan hierbij te voegen. Aanzienlijke oplagen zijn in korten tijd geheel uitverkocht, zoodat de Uitgever tot deze ONGEKEND GOEDKOOPE UITGAVEN besloot. — Ieder der bovengenoemde Werken is in één Deel (*zeer compres gedrukt*) komplest, en in keurig linnen band gebonden.

VERPACHTING

VAN DE

LEENBANK TE APPINGEDAM.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN van *Appingedam* zijn voornemens, ten deze gemagtigd bij Koninklijk besluit van den 29sten November j.l., no. 58, op DONDERDAG den 21sten dezer, des namiddags te vijf uur, op het RAADHUIS, in het openbaar te verpachten, voor den tijd van d r i e j a r e n, ingaande met den 1sten Januarij 1855: Het HOUDEN van de LEENBANK te *APPINGEDAM*, op Voorwaarden, van nu af ter Secretarij ter lezing.

APPINGEDAM, 11 December 1854.

Burgemeester en Wethouderen voornd.:
I. POTTER VAN LOON.
De Secretaris:
H. J. BEBINGH.

Verpachting.

Op DONDERDAG den 28sten dezer, des namiddags te een uur, zal, door BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Nieuwolda*, ten GEMEENTEHUIZE, in het openbaar, voor den tijd van een of drie jaren worden verpacht: het ONTVANGEN der TOLGELDEN aan den Tolboom in het Oosteinde op den Kunstgrindweg der Gemeente, met het gebruik van het daartoe betrekkelijke WOONHUIS.

De Voorwaarden zullen van af den 19den dezer ter Secretarij ter lezing liggen.

NIEUWOLDA, 12 December 1854.

De Burgemeester en Wethouders:
R. H. DALLINGA.
De Secretaris:
S. H. KIEL.

Verpachting.

De DIREKTIE van het TERMUNTER ZIJLVEST is voornemens, voor den tijd van drie achtereenvolgende jaren publiek te verpachten:

De OPBRENGST van het DOK of de LAAD- en LOSPLAATS voor SCHEPEN te *Nieuwolda*.

Deze Verpachting zal plaats hebben op VRIJDAG den 29sten December 1854, des namiddags te twee uur, (en niet des voormiddags te tien uur), ten Huize van den Logementhouder E. CREMER, te *Nieuwolda*, alwaar de Conditiën in tijds ter lezing zijn.

Namens de Directie voornoemd:
Mr. E. H. STHREEMAN.

*** Mr. J. J. DE SITTER, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op DONDERDAG den 21sten December 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te verkoopen:

I. Eene hecht-sterke, weldoortimmerde BEHUIZING, voorzien van ruime GRAANZOLDERS, get. M 115, zijnde sedert onheugelijke jaren eene zeer beklante *GRUTTERIJ*, met daaraan verbonden PAKHUIS en STAL en fraaijen TUIN er achter, alles staande en gelegen op eigen grond, in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen*, Westzijde, wordende door A. VAN DIJKUM en Mejufvrouw in eigendom bewoond.

Hierover kan zeer waarschijnlijk *f* 5500, naar 4½ pCt., als 1ste Hypotheek blijven uitstaan.

II. Eene neringrijke KOOPMANS BEHUIZING, get. F 162, *HET VARKEN* genoemd, staande op vrij eigen grond, op de Nieuwstad te *Groningen*, Zuidzijde, met eene KAMER daarachter, uitgang hebbende in den Spekkoopersgang, wordende door J. G. ARENS en Vrouw in huur bewoond.

III. Eene nette WONING, get. P 263, staande op eigen grond, Noordzijde op den Ouden Weg te *Groningen*.

IV. Eene DITO, P 264, staande op eigen grond, naast de vorige.

V. Eene ruime WOONKAMER, get. G 46, staande op eigen grond, Zuidzijde op het Woerdje te *Groningen*.

Deze 3 laatste perceelen behooren tot de Nalatenschap van wijlen J. W. RAATJES.

VI. Acht GRAVEN op de Zuider Begraafplaats te *Groningen*, 1ste kl., 1ste Rij, Nos. 109—116.

Om te aanvaarden de 5 eerste perceelen op den 1sten Mei 1855 en de Graven dadelijk na den Toeslag. Te bezien perc. I, III, IV en V des daags vóór en op den Verkoopdag, van 2—4 uur (perc. I op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van voornoemden Notaris te bekomen), en perc. II op den dag van Verkoop, van 10—12 en van 2—4 uur.

GEREGTELIJKE VERKOOP,

op WOENSDAG den 20sten December 1854, des voormiddags te 10 uur, zal, door mij ondergeteekende, Deurwaarder, publiek, tegen kontante betaling, worden verkocht, de ten laste van J. G. TEN BERGE, Winkelier en Tapper aan het Nieuwe Kerkhof te *Groningen*, in executoriaal beslag genomen ROERENDE GOEDEREN, als:

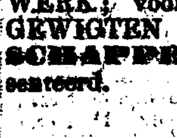

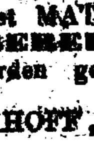

EIKENHOUTEN BUREAU met BOVENSTUK, PULPITRUM, HALVE KASTKLOK, TAFELS, STOELEN, KOPER, TIN, GLAS en AARDEWERK, voorts WINKEL en TOONBANK met MATEN, GEWIGTEN en verdere WINKELGEREEDSCHAPPEN, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

J. BARLINCKHOFF,
Deurw.

*** Mr. H. VAN BOLHUIS, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van KOBUS E. VELTKAMP, te *Sauwerd*, en qq., op VRIJDAG den 22sten December 1854, des middags te 12 uur, ten Huize van de Wedw. VAN HOVING, te *Sauwerd*, publiek te Koop presenteren:

Eene BEHUIZING, cum annexis, met de VASTE BEKLEMMING van derzelver *Erf en Land*, te zamen 2 Bund., 77 Roed., doende jaarlijks tot huur *f* 20, staande en gelegen te *Sauwerd*.

*** Op VRIJDAG den 22sten December 1854, des morgens te tien uur, in het VERLAATSHUIS te *Hetterwersche Kanaal*, gemeente *Anlo*,

PUBLIEKE VERHURING

van het VERLAATSHUIS met den TUIN en het REKTEWERSCHE VERLAAT, alle REGTEN daaraan verbonden voor den tijd van één of meer jaren; thans in gebruik bij JAN GEERTS LOK.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

*** Op WOENSDAG den 3den Januarij 1855, des morgens te 10 uur, ten GEMEENTEHUIZE te *Zuidlaren*,

PUBLIEKE VERKOOP van

een stuk WEILAND, in de Zuidbroeken, onder *Zuidlaren*, groot ruim 5 Bunders.

Een stuk HOOILAND, gelegen onder *Haren*, *DE SCHOR* genoemd.

Eenige perceelen HOOILAND, onder *Zuidlaren*, onderscheidene Akkers BOUWLAND, op de Esch te *Zuidlaren*, en WAARDEEL in de ONGESCHEIDENE en GESCHEIDENE MARKTE van *Zuidlaren*.

Alles toebehoorende aan den Heer E. SISSINGH, Scheepskapitein te *Zuidlaren*.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

GROOTE

Houtverkooping.

Mr. M. F. WICHERS, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer A. S. LEURINGH, Burgemeester te *Leek*, op WOENSDAG en DONDERDAG den 3den en 4den Januarij 1855, telkens des voormiddags precies te half 10 uur, op de Havezathe *TER HEIDE*, publiek, op Boelgoeds-Voorwaarden te verkoopen:

Min of meer 500 zware EIKEN STAMBOOMEN, in het zoogenaamde *VAGEVUUR*, zijnde echt korrelig Borchthout, en 1000 fraaije DENNEN, geschikt voor MASTEN, SPANT- en PAALWERK. — Zullende den eersten dag de E i k e n en den tweeden dag de D e n n e n b o o m e n worden verkocht.

Bekendmaking.

In den loop der maand JANUARIJ eerstkomende, gedenkt Mejr. [illegible] te *Winschoten*, in openbare veiling te verkoopen:

Het van ouds bekend zeer gerenommeerd HEEREN LOGEMENT, voorzien van onderscheidene VERTREKKEN, ruime SCHUUR en STALLING, grooten TUIN met vele fijne VRUCHTDRAGENDE BOOMEN; benevens de daarachter gelegene twee Kampen GROENLAND, te zamen groot 3½ Bunder, staande en gelegen aan de Langestraat en het Hoofddiep te *Winschoten*. — Om te aanvaarden den 1sten Mei 1855.

B. HAITZEMA VIETOR, *Notaris.*

*** In de maand JANUARIJ aanstaande, tijd en plaats nader te bepalen, zal publiek worden verkocht:

Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE EN IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING van 45 B., 15 R., 40 E. uitmuntend GROEN- en BOUWLAND, staande en gelegen onder *Siddeburen* en *Noordbroek*, toebehoorende aan de Weduwe en Kinderen van wijlen KLAAS AMELS DOORNBOS.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Na bekomen Regtsautorisatie, gedenken de Wedw. JACOB TOMAS BAKKER, de Erven van laatstgenoemde en van TOMAS J. BAKKER, te *Middelstum*, op nader te bepalen tijd, in de maand JANUARIJ 1855, publiek te koop te presenteren:

Hunlieder BEHUIZING, get. no. 19, zijnde eene florisante HERBERG, *DE VALK* genoemd, staande zeer gelegen aan de Haven of het Provinciale Trekdiep te *Middelstum*, voorzien van ruime BOVEN- en BENEDENKAMERS en alle verdere noodige COMMODITEITEN, met ruime SCHUUR, waarin STALLEN voor P a a r d e n en K o e i j e n; benevens de BEKLEMMING van derzelver *Heemstede, Tuin* en groote Opene *Plaats* vóór de Behuizing, doende des jaars tot huur *f* 3—75. Zijnde dusverre jaarlijks aan voornoemde Behuizing meer of min 12- à 1500 Koeijen afgeleverd en naar Holland ingescheept.

Mr. H. VAN MARLE, *Nots.*

UIT DE HAND TE KOOP

Eene ruime WINKELBEHUIZING, tot velerlei Affaires geschikt, voor de Ebbingepoort. Te bevragen bij M. EEKMA.

UIT DE HAND TE KOOP

Eene HEELE TREKSCHUIT, varende van *Groningen* op *Ulrum* en *Usquert* en *Uithuizen* v i c e v e r s a. Te bevragen bij H. PLUIMKER, in de Korenstraat, *Groningen*.

FRANSCHE PENDULES,

in BRONS en ECHT VERGULD, uit de Werkplaatsen van *Gripprug*, *Moris* en [illegible] te *Parijs*, voor welker d e u g d e l i j k h e i d wordt ingestaan, zijn te bekomen bij G. COPINGA, aan de Groote Markt, alwaar ook ontvangen is eene fraaije verzameling GALANTERIJEN, zeer geschikt voor KERSTFEEST-GESCHENKEN.

HEDEN ONTVANGEN

VERSCHE TEXELSCHE OESTERS, per 100 *f* 2.50, bij J. POORTMAN, aan de Groote Markt, letter A, no. 7.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.